

FILOSOFENFONTEIN (Heverlee)

Avondprogramma 2013 – 2014

Dinsdag 15 oktober 2013:

***De mythe van de groene economie* (Matthias Lievens en Anneleen Kenis)**

Lezing gevolgd door gesprek over de mythe van de groene economie

Sprekers: Matthias Lievens of Anneleen Kenis

In hun boek *De mythe van de groene economie. Valstrik, verzet, alternatieven* (2012) ontrafelen Matthias Lievens en Anneleen Kenis de mythe van de groene economie in al haar dimensies: van emissiehandel tot duurzaam consumeren, van bevolkingscontrole tot technologisch optimisme. Maar ze tekenen ook een aantal krachtlijnen uit voor een alternatief. De transitie naar een duurzame toekomst kan niet zonder diepgaande maatschappijverandering, stellen de auteurs. En zo'n verandering vraagt juist meer sociale gelijkheid, meer democratie en minder markt.

Matthias Lievens (1980) is licentiaat in de politieke wetenschappen, de sociale en culturele antropologie, en de filosofie; hij schreef een doctoraat in de politieke filosofie.

Anneleen Kenis (1980) is licentiaat in de psychologie en master in de duurzame ontwikkeling en menselijke ecologie; ze werkt aan een doctoraat over ecologisch burgerschap, bewegingsopbouw en politisering.

Dinsdag 29 oktober 2013:

Waar of waarachtig? Het Bijbelse scheppingsverhaal

Conferentie met nadien gelegenheid tot gesprek door prof. **Benedicte Lemmelijn**

De vraag naar de oorsprong van het menselijk leven impliceert tegelijkertijd de vraag naar het doel en de zin van het menselijk bestaan. In beide aspecten betreft het een existentiële kwestie van alle tijden en van alle culturen. Ook vandaag is deze vraag nog steeds aan de orde.

Tegen deze achtergrond zal deze voordracht het Bijbelse "scheppingsgedicht" zoals men dat aantreft in Genesis 1, 1 – 2,4 onder de loep nemen. De aandacht richt zich daarbij zowel op de oorspronkelijke ontstaanscontext als op de actuele betekenis ervan. Daartoe wordt de tekst eerst gesitueerd en afgebakend in zijn literaire context. Vervolgens wordt hij aan de hand van een beknopte analyse en bespreking even doorgelicht. Tot slot wordt vanuit dat kader de theologische betekenis en functie ervan voorgesteld.

Dinsdag 12 november 2013:
Levens einde en levensbeëindiging
conferentie en nadien gelegenheid tot gesprek
door **Marc De Smet s.j.**

De vraag naar menswaardig sterven is in onze Westerse samenleving heel belangrijk geworden. Wat is menswaardig sterven? Wat hebben wij als gelovigen wel en niet in de hand? Marc De Smet heeft als priester en arts vele jaren ervaring in het begeleiden van patiënten en hulpverleners en schreef over dit thema verschillende boeken.

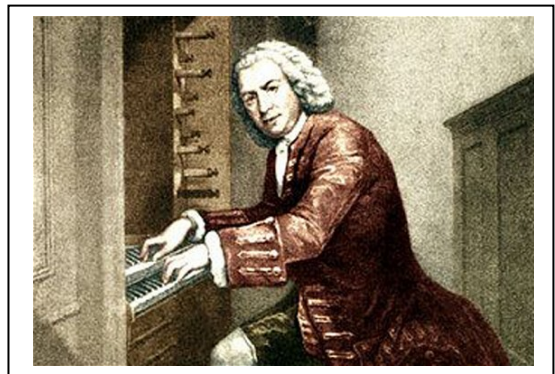
Dinsdag 26 november 2013:
Zangavond met liederen
van **Kris Gelaude en Arnout Malfliet**

Kris Gelaude is in heel Vlaanderen een bekende dichteres geworden, die met haar teksten een aanzet gaf om op een andere manier met spiritualiteit om te gaan. Haar gedichten werden door Arnout Malfliet vierstemmig getoonzet. Van beiden verscheen reeds het boek met cd *Wie anders zou de hemel dragen*. Intussen werkten zij verder aan een mooi repertorium waar ze ons op deze avond van willen deel maken.

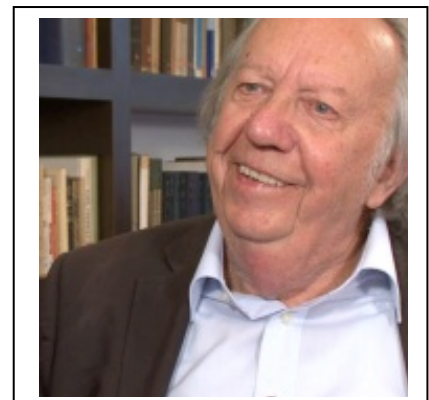
Dinsdag 17 december 2013:
Muziek voor de kersttijd
'Nun komm, der Heiden Heiland'
van **J.S. Bach (BWV 659)**
Ingeleid door **Arnout Malfliet**

Deze cantate biedt een mooie bezinning op het kerstgebeuren. Daarbij geeft een beter inzicht in de structuur van de cantate en de werkwijze van Bach de mogelijkheid om deze cantate op een nieuwe en intense manier te beleven.

Dinsdag 7 januari 2014:
Deconstructie, wat wordt ermee bedoeld
en wat bracht dit aan nieuwe inzichten?
Conferentie door **prof. Sam IJsseling**

Sinds Jacques Derrida dit woord in de Westerse filosofie inbracht is het niet meer weg te denken in alle geesteswetenschappen. De vraag is: wat bedoelde Derrida ermee en hoe inspirerend is zijn idee voor de wijsbegeerte en de theologie. Ging het om afbraak of om een ontwrichting om zo een weg naar het andere te openen?

Dinsdag 28 januari 2014:

**Cathérine Chalier, *Transmettre, de génération en génération*,
boek voorgesteld door Jacques Perquy (eerste van twee avonden)**

Voorstelling en bespreking van een boek van Cathérine Chalier (Ed. Buchet Chastel 2008 – niet meer te verkrijgen in de boekhandel).

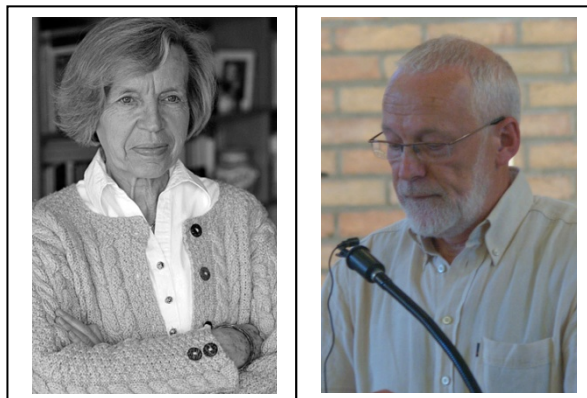
De schrijfster doceert filosofie aan de universiteit van Parijs-X Nanterre. Als leerlinge van Emmanuel Lévinas bestudeert ze de band tussen de filosofie en het Hebreeuwse denken.

Uitgangspunt van het boek is dat de westerse samenleving beheerst wordt door het (autonome) rationele denken (Descartes) en zich heeft afgekeerd van religieuze of filosofische tradities. Deze samenleving zit in

een diepe crisis van overdracht. Dit brengt mee dat de mens alleen staat in zijn zoeken naar betekenis en zin van het leven. Het woord speelt in deze zoektocht een cruciale rol. Eenzelfde ontwikkeling doet zich voor in het Bijbels (schepping)verhaal: om uit de chaos (*tobubohu*) te geraken is er het woord van God dat onderscheidingen aanbrengt waardoor de schepping zin en betekenis kan krijgen. ‘Overdracht’ houdt in dat ‘iets’ wordt doorgegeven, dat ons zelf overstijgt, ook al gaat het om iets persoonlijks, toch verdwijnt bij deze overdracht ons ‘zelf’ niet (tenzij in tragische situaties). Deze overdracht ‘verheft’ de ander (vandaar het woord *élève*).

Op welke manieren de overdracht kan gebeuren en welk er de kansen en gevaren van zijn, vormt de inhoud van de hoofdstukken uit het boek: vertellen, uitleggen, indoctrineren, informeren, luisteren, verlangen, getuigen (voor)leven.

Een heel boek dat uitnodigt om na te denken over de manier waarop de westerse mens in de samenleving staat en zijn (on)mogelijkheden om woorden die doen leven, door te geven aan (klein)kinderen. We besteden twee avonden aan dit boeiend boek.

Dinsdag 11 februari 2014:

**Cathérine Chalier, *Transmettre de génération en génération*
boek voorgesteld door Jacques Perquy (tweede van twee avonden)**

Dinsdag 25 februari 2014:

**Preek ‘Beati pauperes spiritu’ van Meister Eckhart met een inleiding en
commentaar door Marcel Braekers o.p.**

De preek ‘Beati pauperes spiritu’ is een van de belangrijkste preken, die Eckhart op latere leeftijd uitsprak. Hij geeft een goede idee wat wezenlijk is in Eckharts mystiek en hoe hij zijn ideeën confronteerde met zijn voorgangers en tijdgenoten. Voor de lekenbewegingen, die intens met het probleem van de armoede bezig waren en daarbij botsten met de kerkelijke hiërarchie, was deze preek een belangrijke leidraad.

Dinsdag 11 maart 2014:
Leesclub: Tomàs Sedláček,
De economie van goed en kwaad
Begeleid door Jan Degraeuwe
(eerste van twee avonden)

Tomáš Sedláček, *De economie van goed en kwaad. De zoektocht naar economische zingering van Gilgamesj tot Wall Street*. Schiedam, Scriptum, 2012

In het voorwoord van dit boek schrijft de voormalige Tsjechische president Václav Havel dat Tomáš Sedláček op een bescheiden manier fundamentele vragen aan de orde stelt. Wat is economie? Wat is haar betekenis? Waar komt deze nieuwe religie, zoals zij soms ook wel wordt genoemd, vandaan? Wat zijn haar mogelijkheden, en wat haar beperkingen en grenzen, als die er al zijn? Waarom zijn we zo afhankelijk van dat onophoudelijk groeien, groeien en nog eens groeien? Waar komt ons vooruitgangdenken vandaan? En waar leidt het ons naartoe?

We nodigen de lezers uit om vooraf te laten weten welke hoofdstukken hen het meest aanspreken. Aan die hoofdstukken zal dan tijdens de twee avonden meer aandacht besteed worden. Je kan hiervoor een mailtje sturen naar jan_degraeuwe@hotmail.com.

Dinsdag 25 maart 2014:
T. Sedlacek, *De economie van goed en kwaad* (tweede van twee avonden)

Dinsdag 29 april 2014: Filmvoorstelling:
***Il Villaggio di Cartone* : film van Ermanno Olmi (begin om 19.30 u.)**

Olmi is bij (oudere) filmkenners bekend van zijn film *De klompenboom* waarmee hij een gouden palm in Cannes verwierf in 1978. In 2011 brengt hij *Het dorp van karton* uit, dat de Belgische zalen niet heeft gehaald.

Het verhaal gaat over een moderne kerk die wordt ontmanteld en aan de eredienst wordt onttrokken, tot wanhoop van de oude pastoor, vertolkt door Michael Lonsdale (frère Luc uit *Des hommes et des dieux*). Tijdens de daaropvolgende nacht vinden bootvluchtelingen asiel en trekken hun tenten op in de vrijgekomen ruimte. Misschien vindt de sacrale ruimte haar oorspronkelijke bestemming in de kersttijd: asiel bieden aan zwerfers en migranten. Een diepe confrontatie tussen de stervende pastoor en de joodse geneesheer, overlevende van de Shoah, legt een band tussen het fascisme van toen en nu.

Olmi benadrukt in de figuur van de oude pastoor de leegloop van de kerken, de celibaatsverplichting, de innerlijke twijfel. Maar door aan de kerk haar oorspronkelijke asielfunctie terug te geven, spreekt hij zijn hoop uit dat niet alles tevergeefs was. Alleen ligt de toekomst nu in Afrika. Vandaar dat van bij het begin de bootvluchtelingen in en rond de kerk een schuilplaats zoeken bij God. Vanuit de gastvrijheid voor die vervolgte mensen, vindt de pastoor de kracht om zich tegen de wet te verzetten en toch in vrede te sterven.

De film nodigt uit tot reflectie en uitwisseling over de toekomst van de kerk in een geglobaliseerde wereld.

Weekend van 17 – 18 mei 2014:

Tentoonstelling in het park en in huis van beelden van Willy Peeters

Het werk van Willy Peeters munt uit door zijn speelse en tegelijk intense ondertoon. Gevoelens van vreugde en verdriet en van kosmische spiritualiteit spelen voortdurend door elkaar. Zijn oeuvre bestaat vooral uit bronzen beelden, die in een mooie, natuurlijke omgeving tot hun volle recht komen. Daarom deze tentoonstelling.

Alle avondactiviteiten beginnen om 20 u.,
we vragen een bijdrage van 5 euro.

Adres:

Filosofenfontein Waverse baan, 352

3001 Heverlee

Tel. 016/407340

Contactpersoon: Marcel Braekers: marcel.braekers@telenet.be